ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
___ _____ 2026 року № _____

**Зміни**
**до Порядку виконання митних формальностей із застосуванням скануючих систем, затвердженого наказом Міністерства фінансів України № 552 від 18 жовтня 2021 року, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 грудня 2021 року за № 1612/37234**

1. У пункті 2 розділу I:

абзац п’ятий викласти в такій редакції:

«Інформаційний аркуш – внутрішній документ митниці встановленої форми, який заповнюється у разі відсутності можливості внесення інформації, що відображає проходження митних формальностей із застосуванням ВСКС, до автоматизованої системи митного оформлення (далі – АСМО) та зберігається у справах митниці, де безпосередньо здійснюється сканування;»;

абзац шостий виключити.

У зв’язку з цим абзаци сьомий – п’ятнадцятий вважати абзацами шостим – чотирнадцятим відповідно;

після абзацу дев’ятого доповнити абзацом десятим такого змісту:

«розрахункова кількість сканувань – кількість сканувань, яка розраховується індивідуально для кожної ВСКС з урахуванням особливостей місця її розміщення і умов експлуатації та відображає кількість сканувань за умови повної завантаженості та працездатності ВСКС за визначений період;».

У зв’язку з цим абзаци десятий – чотирнадцятий вважати абзацами одинадцятим – п’ятнадцятим відповідно;

в абзаці дванадцятому слова «використання,», «та інших технічних засобів митного контролю» виключити;

абзаци тринадцятий, чотирнадцятий виключити.

У зв’язку з цим абзац п’ятнадцятий вважати абзацом тринадцятим.

2. У розділі II:

1) у пункті 1:

абзац перший викласти в такій редакції:

«1. СКС відносяться до технічних засобів, які використовують неінтрузивні технології контролю, і відповідно до частини першої статті 324 глави 47 розділу XI Кодексу призначені для скорочення часу проведення митного контролю та підвищення його ефективності.»;

в абзаці другому слова «, під час виконання митних формальностей» виключити;

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД
Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000065FC2E007C0FE100
Підписувач Марченко Сергій Михайлович
Дійсний з 26.02.2025 17:10:38 по 24.02.2027 17:10:38
Міністерство фінансів України
34050-07-61/31382 від 26.10.2026

2) абзац другий пункту 2 виключити;

3) пункт 3 викласти в такій редакції:

«3. Оператором СКС може бути посадова особа митниці, яка за результатами медичного огляду є придатною для роботи з джерелами іонізуючого випромінення, пройшла навчання з радіаційної безпеки та навчання (інструктаж) за напрямом експлуатації СКС відповідного типу.

Організація та/або проведення навчання (інструктажу) за напрямом експлуатації СКС відповідного типу здійснюється митницею, в зоні діяльності якої експлуатується така СКС. Навчання проводиться відповідно до програм підготовки, що затверджуються Держмитслужбою.»;

4) пункти 4, 5 виключити.

У зв’язку з цим пункти 6–9 вважати пунктами 4–7 відповідно;

5) у пункті 4 слова «успішного проходження етапів підготовки, визначених у пунктах 4, 5 цього розділу» замінити словами «виконання вимог, встановлених пунктом 3 цього розділу»;

6) пункт 6 викласти в такій редакції:

«6. Для кожної ВСКС Держмитслужба відповідно до пропозицій митниць встановлює розрахункову кількість сканувань протягом оперативної зміни.».

3. Розділ III викласти в такій редакції:

**«III. Митний контроль із застосуванням ВСКС**

1. Використання ВСКС здійснюється на підставі результатів застосування системи управління ризиками, у тому числі автоматизованої системи управління ризиками.

Рішення про необхідність використання ВСКС фіксуються в АСМО шляхом визначення АСМО в автоматичному режимі переліку митних формальностей, що передбачають застосування ВСКС, або додавання посадовою особою митниці до переліку митних формальностей, митної формальності, що передбачає застосування ВСКС.

У разі відсутності можливості внесення до АСМО інформації, що відображає проходження митних формальностей із застосуванням ВСКС, рішення про необхідність застосування ВСКС фіксується шляхом внесення посадовою особою, яка прийняла таке рішення, відповідної відмітки до Інформаційного аркуша (додаток 1).

Митний контроль із застосуванням ВСКС здійснюється за умови забезпечення дотримання вимог Типової технологічної схеми пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних

транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 451, та технологічних схем пропуску осіб, транспортних засобів та вантажів через державний кордон, що затверджуються керівником органу охорони державного кордону для кожного пункту пропуску.

2. Посадова особа митниці, яка здійснює митні формальності щодо товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, або посадова особа митниці, яка відповідає за дотримання режиму зони митного контролю, перевіряє в АСМО або Інформаційному аркуші наявність відповідного рішення щодо застосування ВСКС та, у разі наявності такого рішення, забезпечує контроль за висадкою та переміщенням пасажирів транспортного засобу до місця очікування (пасажирського павільйону, пасажирської зали тощо) та контроль за переміщенням транспортного засобу до місця проведення сканування згідно з визначеними схемами руху транспортних засобів для проходження сканування.

3. Сканування із застосуванням ВСКС здійснюють посадові особи митниці, які відповідають вимогам пункту 3 розділу ІІ цього Порядку, – оператори ВСКС. Кількість операторів ВСКС в одній оперативній зміні визначається митницею в залежності від типу ВСКС та умов її застосування, але має бути не менше двох посадових осіб. При цьому присутність у зміні оператора (операторів) ВСКС зі спеціалізованого підрозділу є обов’язковою.

Функції операторів ВСКС розподіляються між ними з урахуванням необхідності забезпечення безпечного та ефективного проведення сканування, зокрема шляхом визначення оператора, який забезпечує організацію та проведення процесу сканування, та оператора, який здійснює аналіз рентгенівських зображень.

До функцій оператора ВСКС, який забезпечує організацію та проведення процесу сканування, відноситься:

координація дій водія транспортного засобу при в’їзді до зони сканування та розміщення транспортного засобу в цій зоні;

попередження водія про необхідність поставити транспортний засіб на ручне гальмо та висадку пасажирів (за їх присутності);

інформування водія та пасажирів (за їх присутності) про місце очікування під час процесу сканування;

перевірка відсутності на транспортному засобі предметів, які під час здійснення сканування можуть призвести до технічної несправності СКС;

отримання від водія транспортного засобу товаросупровідних документів та документів на транспортний засіб;

повідомлення водія про те, що огляд з використанням ВСКС не впливає на транспортний засіб і його устаткування, але може вплинути на окремі особисті

речі, зокрема фотоплівку, фотопапір та інші предмети, чутливі до рентгенівського (гама) випромінювання;

попередження водія про заборону входження до зони сканування та наближення до транспортного засобу, що пройшов сканування, без погодження з оператором ВСКС;

контроль за допомогою радіозв'язку та системи відеоконтролю за дотриманням заходів радіаційної безпеки під час сканування;

безпосереднє керування процесом сканування;

підготовка ВСКС до наступного сканування.

До функцій оператора ВСКС, який здійснює аналіз рентгенівських зображень, відноситься:

внесення до програмного забезпечення ВСКС відомостей про транспортний засіб, інформацію про напрямок його переміщення та сканування товаросупровідних документів;

за допомогою інструментів програмного забезпечення дослідження, аналіз та порівняння відомостей, зазначених у товаросупровідних документах, з відомостями, отриманими в результаті рентгенівського зображення, а також порівняння їх з попередніми зображеннями з архівної бази зображень з метою виявлення аномалій;

внесення інформації про результати сканування до програмного забезпечення ВСКС та АСМО або Інформаційного аркуша;

у разі виявлення аномалій внесення до АСМО або Інформаційного аркуша опису виявлених аномалій та висновків і рекомендацій стосовно їх перевірки;

контроль створення, передання та збереження архіву зображень у базі даних спеціалізованого програмного забезпечення СКС.

У разі потреби кількість операторів може бути збільшено, а їх функції перерозподілено.

4. Після завершення сканування оператор ВСКС, що координує дії водія транспортного засобу, повідомляє водія транспортного засобу про завершення сканування та направляє його за напрямом руху транспортних засобів відповідно до схеми руху в пункті пропуску для проходження подальших митних процедур, передає до підрозділу митного оформлення товаросупровідні документи та Інформаційний аркуш (за наявності).

5. У разі отримання інформації про виявлення за результатами сканування аномалій посадова особа підрозділу митного оформлення, яка здійснює митні формальності стосовно товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, відповідно до положень статті 320 глави 47 розділу XI Кодексу та у порядку, встановленому статтею 363 глави 52 розділу XI Кодексу, приймає рішення про обрання форм і обсягів митного контролю, та вносить відповідну інформацію до АСМО або Інформаційного аркуша.

6. Якщо за результатами виконання визначених форм митного контролю встановлено ознаки порушення митних правил або виявлено предмети контрабанди, посадові особи підрозділу митного оформлення вживають заходів, передбачених законодавством.».

4. У розділі IV:

1) у пункті 1 слово «вибірково» виключити;

2) в абзаці першому пункту 2 слово «індивідуально» виключити;

3) пункт 3 викласти в такій редакції:

«3. У разі виявлення за результатами використання БПСКС аномалій посадові особи підрозділу митного оформлення здійснюють заходи, передбачені пунктами 5, 6 розділу III цього Порядку.».

5. Розділ V викласти в такій редакції:

«**V. Звітність та моніторинг**

1. З метою забезпечення систематичного спостереження за процесом сканування та результатами роботи операторів СКС проводиться моніторинг використання СКС.

2. Моніторинг використання ВСКС здійснюють уповноважені на це керівником Держмитслужби відповідні структурні підрозділи та Департамент спеціальної підготовки та кінологічного забезпечення Держмитслужби і включає:

аналіз результатів вжитих заходів з управління ризиками у разі використання ВСКС;

аналіз рентгенівських зображень та прийнятих операторами ВСКС рішень за результатами сканування;

аналіз результатів застосування митницями ВСКС.

3. До зображень, отриманих за допомогою ВСКС, розміщених на базі серверних ресурсів Центрів обробки даних Держмитслужби, або отриманих із використанням віддаленого доступу до місць зберігання таких зображень у ВСКС, уповноваженим особам на здійснення моніторингу надається регламентований доступ.

4. Для аналізу результатів застосування СКС митниці щоквартально до 5 числа першого місяця, наступного за звітним, подають до уповноважених структурних підрозділів Держмитслужби та Департаменту спеціалізованої

підготовки та кінологічного забезпечення Держмитслужби інформацію щодо результативності використання СКС за встановленою формою (додаток 2).

5. Департаментом спеціальної підготовки та кінологічного забезпечення Держмитслужби також здійснюється:

дистанційна підтримка операторів ВСКС під час здійснення аналізу рентгенівських зображень;

використання результатів аналізу діяльності операторів ВСКС під час розробки навчальних програм підготовки операторів ВСКС з метою їх вдосконалення.

6. Моніторинг використання БПСКС здійснюють підрозділ митного оформлення та визначені керівником митниці структурні підрозділи митниці, у тому числі спеціалізований підрозділ.

7. Результати моніторингу використання СКС застосовуються для вдосконалення процесу сканування та коригування вжитих заходів з управління ризиками.».

6. У розділі VI:

1) пункт 2 викласти в редакції:

«2. Контроль за відповідністю даних щодо кількості проведення сканувань та їх результатів, внесених до програмного забезпечення ВСКС та АСМО або Інформаційного аркуша, здійснюють оператори СКС щозміни та спеціалізований підрозділ щомісяця.»;

2) абзац другий пункту 5 виключити.

7. У відмітці додатка 2 до цього Порядку цифру «1» замінити цифрою «4».

**Директор Департаменту**
**митної політики** **Олександр МОСКАЛЕНКО**